

Konstnärsgillet i Finland

ANVISNINGAR FÖR BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER

Godkända av Konstnärsgillet i Finlands representantskap 15.6.2020

Beställning av parallella skisser är en modell för anskaffning av konst, där skisser till verk för samma bildkonstnärliga planeringsobjekt samtidigt beställs av några professionella bildkonstnärer¹. Som upphandlingsmodell baserar sig beställning av parallella skisser på dialog mellan beställaren och konstnären i syfte att producera högkvalitativa och intressanta skisser utifrån vilket verket beställs.

Anvisningarna för beställning av parallella skisser möjliggör en högkvalitativ upphandlingsprocess, en jämlik behandling av konstnärer och ordnande av en framgångsrik beställning av parallella skisser. Det är bra att följa Konstnärsgillet i Finlands anvisningar i programmet för beställning av parallella skisser. För dem som använder anvisningarna erbjuder Konstnärsgillet i Finland en kommunikationskanal genom vilken man når professionella bildkonstnärer som är verksamma i Finland.

¹ Professionella konstnärer är:

- Medlemmar av Konstnärsgillet i Finlands medlemsförbund (MUU ry, Finska Skulptörförbund, Finlands Konstgrafiker, Finlands Bildkonstorganisationers Förbund och Fotokonstnärernas förbund),
- Konstnärer som är medlemmar i motsvarande organisationer i andra länder, eller
- Konstnärer som har konstutbildning eller flera års verifierad verksamhet i konstnärsyrket: t.ex. beviljade konstnärstipendier, verk i samlingar eller offentliga lokaler eller utställningsverksamhet.

När det är fråga om en arbetsgrupp ska minst en av dess medlemmar uppfylla något av de villkor som nämns ovan.

Konstnärsgillet i Finland har rätt att godkänna beställning av parallella skisser som avviker från dessa anvisningar.

Innehåll

1. KONSTARBETSGRUPP	2
2. VAL AV KONSTNÄRER SOM DELTAR I BESTÄLLNINGEN AV PARALLELLA SKISSER	3
3. PROGRAMMET FÖR BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER OCH UPPGIFTER OM OBJEKTET	3
4. ARVODE OCH TIDTABELL FÖR BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER	4
5. BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER.....	5
6. BESLUTFATTANDE OCH BESTÄLLNING AV VERKET	6
7. UPPHOVSRÄTT.....	6

1. KONSTARBETSGRUPP

Konstprojektet styrs av en konst arbetsgrupp. Om beställaren inte har en fast arbetsgrupp, inrättas en sådan för projektet. I arbetsgruppen ska utöver beställaren också finnas representanter för sakkunskap inom bildkonst och sakkunskap inom offentlig konst. I arbetsgruppen ska ingå minst två professionella bildkonstnärer, av vilka åtminstone den ena är **utnämnd av Konstnärsgillet i Finland**. Mer information om utnämningsprocessen och det arvode som betalas till konstnärmedlemmar finns i **bilaga 1** (s. 7).

Konst arbetsgruppen ansvarar för utarbetandet av programmet för beställning av parallella skisser, föreslår de konstnärer som inbjuds till beställningen av parallella skisser och svarar för urvalskriterierna. Konst arbetsgruppen eller beställaren ansvarar för innehållet i det avtal som undertecknas för beställningen av parallella skisser. Konst arbetsgruppen ansvarar för bedömningen skisserna till verk och föreslår det verk som beställs.

Protokoll förs över konstarbetsgruppens samtliga möten.

2. VAL AV KONSTNÄRER SOM DELTAR I BESTÄLLNINGEN AV PARALLELLA SKISSER

Bildkonstnärer kan väljas till en beställning av parallella skisser antingen genom en eller två faser. Vid en fas sker valet direkt genom inbjudan eller t.ex. genom att man utnyttjar en konstnärsbank eller en portföljansökan.

Vid två faser sker valet genom att man av vissa bildkonstnärer först begär ett preliminärt planeringsarbete¹ i anslutning till verket eller dess placering.

Vid valet i två faser begärs av vissa bildkonstnärer först ett preliminärt planeringsarbete i anslutning till verket eller dess placering. På basis av planeringsarbetet föreslår konstarbetsgruppen de konstnärer som väljs för beställningen av parallella skisser. Det preliminära planeringsarbetet beaktas i arvodena för beställningen av parallella skisser och i den totala tidtabellen – se punkt 4. Arvode och tidtabell för beställningen av parallella skisser.

3. PROGRAMMET FÖR BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER OCH UPPGIFTER OM OBJEKTET

I programmet för beställning parallella skisser presenteras beskrivningen av och målen för uppgiften, arrangören, konstarbetsgruppens sammansättning, urvalskriterierna, arvodet för beställning av parallella skisser, den budget som reserverats för genomförandet av verket, uppgifter om objektet samt övriga skyldigheter. Uppgifterna om objektet ska presenteras så att konstnärerna kan beakta objektets omgivning när de överväger bland annat verkets material och storleksklass.

I programmet för beställning av parallella skisser anges den tid som reserverats för utarbetandet av skisserna, tidpunkten för det inledande mötet, tidpunkten för inlämnandet av skisserna och tidpunkten för färdigställandet av det slutliga verket.

¹ Med preliminärt planeringsarbete avses att en idé eller ett utkast till ett verk och som föregår skisserna till ett verk om det kommande verkets tema eller innehåll.

Syftet med programmet är att konstnärer som deltar i beställningen av parallella skisser ska få tillräckliga och lika uppgifter om förfaringssättet för projektet samt om konstens roll i projektet.

Konstnärsgillet i Finlands tävlingsombudsman kan bistå vid utarbetandet av programmet.

4. ARVODE OCH TIDTABELL FÖR BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER

Beställaren betalar varje konstnär ett lika stort arvode för beställningen av parallella skisser. Arvodet bestäms från fall till fall med beaktande av projektets omfattning, kravnivån på beställningen av parallella skisser och det material som begärts av konstnärerna. Arvodet ska utöver de materialkostnader som krävs också täcka det arbete som utarbetandet av skisserna medför.

Beroende på projektets omfattning ska det reserveras minst 3 000– 5 000 euro/konstnär för konstnärsvardet för beställningen av parallella skisser. För arvodet för eventuellt preliminärt planeringsarbete reserveras minst hälften av budgeten för det totala arvodet (1 500–2 500 euro). Det ska reserveras 2–4 månader för utarbetandet av skisserna och 1–2 månader för det eventuella preliminära planeringsarbetet.

Om genomförandet av beställningen av parallella skisser förutsätter att konstnärer besöker planeringsobjektet, ska rese- och logikostnaderna beaktas i storleken på det arvode som betalas till konstnären.

I enlighet med god praxis betalas till konstnären hälften av arvodet när ett avtal för beställning av parallella skisser har undertecknats och hälften när skisserna till verket har bedömts i konstarbetsgruppen.

Konstnärsgillet i Finland tar ut en ersättning på 300–500 euro av beställaren. Ersättningen inbegriper processen för utnämning av konstnärmedlemmar i konstarbetsgruppen, rådgivning och assistans till beställaren av Konstnärsgillet i Finlands jurist, som verkar som tävlingsombudsman, samt för kommunikationsstöd.

5. BESTÄLLNING AV PARALLELLA SKISSER

i. INLEDANDE MÖTE

Vid det inledande mötet introduceras konstnärerna i projektet, dess mål, ett eventuellt konstprogram samt kraven vid beställning av parallella skisser. Det rekommenderas att det inledande mötet ordnas på platsen för verket, men vid behov elektroniskt eller i form av skriftliga anvisningar.

Vid det inledande mötet kommer man överens om hur beställningen av parallella skisser framskrider och om de sätt på vilka grundläggande uppgifter om objektet ska lämnas till konstnärerna. **ii. AVTAL**

I det avtal som upprättats för beställningen av parallella skisser anges parterna i avtalet, beskrivs föremålet för avtalet och var verket är beläget samt parternas ansvar. Avtalet undertecknas av alla parter. Konstnärerna ska ges möjlighet att på förhand kommentera avtalet.

Centrala frågor som ska avtalas i avtalet är: det material som behövs för att åskådliggöra skisserna till verket och som konstnären lämnar till konst arbetsgruppen eller beställaren när beställningen av parallella skisser avslutas, storleken på dessa skisser och de skalor som används, den ersättning som betalas för beställningen av parallella skisser och tidtabellen för betalningen, uppgifter om den upphovsrättsliga användningen av skisserna till verket, uppgifter om styrningen av konstnärens arbete samt uppgift om hur materialet levereras.

I avtalsvillkoren ska jämlikheten mellan de konstnärer som deltar i beställningen av parallella skisser beaktas.

Vid utarbetandet av avtalet kan [Konstnärsgillet i Finlands modellavtal](#) utnyttjas. Konstnärsgillet's tävlingsombudsman kan vid behov bistå vid utarbetandet av avtalet.

iii. STYRNING AV KONSTNÄRENS ARBETE

Konstnärer som deltar i beställningen av parallella skisser träffar konst arbetsgruppen eller representanter som den utsett under projektets gång. Antalet möten fastställs i programmet för beställningen av parallella skisser och preciseras i avtalet med beaktande av den tid som reserverats för konstnärens arbete och projektets/arbetets svårighetsgrad. Varje konstnär och/eller konstnärlig arbetsgrupp ska erbjudas möjlighet till lika många personliga möten.

Beställarens representant utarbetar en promemoria om mötena för konstarbetsgruppen och konstnären.

Syftet med mötena är att säkerställa att skisserna till verk lämpar sig för platsen samt att öka dialogen mellan beställaren och konstnären med respekt för bildkonstnärens konstnärliga frihet. Om det under mötena med konstnärerna framkommer sådana väsentliga uppgifter som kan jämföras med grundläggande uppgifter, ska uppgifterna i enlighet med god praxis delges alla konstnärer som deltar i beställningen av parallella skisser.

6. BESLUTFATTANDE OCH BESTÄLLNING AV VERKET

Projektets konstarbetsgrupp bedömer skisserna till verk utifrån de bedömningskriterier som fastställts i programmet och enligt den angivna tidtabellen.

Det rekommenderas att det slutliga verket beställs i enlighet med konstarbetsgruppens förslag. Efter beslutet informeras alla konstnärer som deltagit om valet och grunderna för det. Med den valda konstnären upprättas ett separat avtal om genomförandet av verket.

Uppgiften om det val som gjorts och en kopia av beslutsprotokollet sänds till Konstnärsgillet i Finland, som för sin del informerar allmänheten om att beställningen av parallella skisser avslutats och om det val som gjorts.

[Konstnärsgillet i Finlands modellavtal](#)

7. UPPHOVSRÄTT

Upphovsrätten till de material som ingår i skisserna till verk kvarstår hos konstnären.

Om beställaren av en beställning av parallella skisser vill använda och publicera material i skisserna till verk eller bilder av dem i ickekommersiellt syfte i sina egna kommunikationskanaler, ska det alltid avtalas separat om detta. Om användning av upphovsrätten avtalas med Kuvasto ry, som företräder upphovsmannen, eller med konstnären.

Beställaren av en beställning av parallella skisser har inte rätt att överlåta rättigheter vidare till en tredje part.

Godkänt av Konstnärsgillet i Finlands representantskap 15.6.2020

Bilaga 1

Utnämningsprocess och arvode till konstnärmedlemmar

Konstnärsgillet i Finland utnämner konstnärmedlemmen i konstarbetsgruppen i regel inom 1–2 veckor från det att arrangören tog kontakt.

Syftet med anvisningarna för beställning av parallella skisser är att säkerställa att konstprojektet resulterar i ett högklassigt, högkvalitativt och konstnärligt intressant verk. De bästa förutsättningarna för bedömningen av detta har konstnärligt meriterade bildkonstnärer som är väl förtrodda med processerna vid anskaffning av konstprojekt. Konstnärmedlemmarna bedömer de konstnärliga förtjänsterna hos förslagen till verk och deras framtida utseende, men de har sakkunskap också när det gäller att i större utsträckning bedöma verkens genomförbarhet, material och livscykel.

Konstnärsgillet i Finland har förutsättningar att från fall till fall utnämna en konstnärmedlem som är lämplig för varje arbetsgrupp och som har den sakkunskap som konstprojektet i fråga förutsätter. I sina utnämningar beaktar Konstnärsgillet i Finland också variationen av konstnärmedlemmar i de arbetsgrupper och prisnämnder som gör konstnärsurval på riksnivå.

Om det finns flera konstansökningar för samma planeringsobjekt, kan en konstnär som utnämns av Konstnärsgillet i Finland vara medlem i en konstarbetsgrupp i flera konstprojekt.

I arbetsgruppen finns representanter för den som ordnar uppdrag med parallella skisser eller beställer ett verk, varvid också beställarens synpunkter beaktas.

Den som ordnar uppdrag med parallella skisser betalar konstnärmedlemmen i konstarbetsgruppen ett arvode (500–4 000 euro) som avtalas projektvis med beaktande av projektets storlek, svårighetsgrad och den tid som använts för bedömningen. Konstnärmedlemmarna ersätts också för eventuella resekostnader. Konstnärsgillet i Finland ger närmare anvisningar om hur storleken på arvodet ska fastställas.

Konstnärsgillet i Finland tar ut en ersättning på 300–500 euro av beställaren. Ersättningen inbegriper processen för utnämning av konstnärmedlemmar i konstarbetsgruppen, rådgivning och assistans till beställaren av Konstnärsgillet i Finlands jurist, som verkar som tävlingsombudsman, samt för kommunikationsstöd. Ersättningens storlek bestäms enligt projektets omfattning och den arbetsmängd som krävs av tävlingsombudsmannen.